

NARÓD

Organ Chrześcijańskiej Partii Narodowej.

Pro aris et focis!

Adres Redakcyi i Administracyi:

Lwów, ul. Zacerklewna 3.
Przekazy pieniężne, adresować należy: Drukarnia Szezęsuego Bednarskiego, Lwów, Rynek, L. 9.

Listów niefrankowanych nie przyjmuje się. Nieopieczowane reklamacye wolne są od opłaty pocztowej. Za zmianę adresu nie płaci się nic.

Prenumerata w Austrii wraz z przesyłką pocztową a we Lwowie z dostawą do domu, wynosi:
rocznie 8 K.
półrocznie 4 K.
kwartalnie 2 K.
Numer pojedynczy kosztuje 10 halerzy.

Wychodzi w każdą Niedzielę.

Wydawca: Bohdan Czaykowski.
Redaktor odpowiedzialny: Julian Leszczyński.

We wszystkich krajach należących do światowego związku pocztowego, wynosi prenumerata rocznie 10 K. półrocznie 5 K.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz petitem lub jego miejsce 10 h. — Ogłoszenia większe lub stałe podług umowy.

Od Wydawnictwa.

Nigdyśmy się dotychczas nie przykrzali naszym abonentom zbyt natarczywemi prośbami o odnowienie prenumeraty, dziś jednak po 25 miesięcznym morderczym procesie, takie zapanowały w wydawnictwie naszym stosunki, że musimy udać się do starych naszych P. T. Prenumeratorów i Przyjaciół z prośbą, by, jeśli ich prenumerata upłynęła — co ich własnemu pozostawiamy uznaniu — nie tylko czem prędzej ją odnowili, ale także wpłynęli na swych przyjaciół i znajomych by i ci w szeregi abonentów *Narodu* wstąpili.

Ze strony wcale poważnej, napisano nam: „Wasza agitacja jakkolwiek niby chwalebna, jest wcale nie potrzebna. Oto, raczej Boga prosić i modlić się należy, a Pana Boga do aresztu zamknąć nie potrafią i On jak chce zarządzi”.

Na razie, w gronie naszej Redakcyi nie mamy takiego teologa, któryby tę sprawę nam wytłumaczył, jeśliby natomiast który z P. T. Czytelników *Narodu*, ksiądz czy świecki, raczył udowodnić nam, że dość jest tylko modlić się, aby i dobrze było na świecie i bliźnim przynieść pożytek — mocno bylibyśmy mu obowiązani.

Dopóki to jednak nie nastąpi i póki Pan Bog na modlitwy zwykłych ludzi cudami odpowiadać nie zechce, będziemy wedle dotychczasowej praktyki stosować się do starego przysłowia: „*Pracuj nieboże a Bóg ci dopomoże*” a mamy nadzieję, nie tylko Pan Bóg, ale i wszyscy dobrzy ludzie nam dopomogą.

Powiedział także niedawno pewien jegomość: — I cóż nam przyszło z tego, że ośm lat już wydajecie wasz nieprzejednany antysemitki *Naród*. Krzyczycie tylko i nic więcej, na krzyku kończy się wszystko.

Odpowiemy temu panu: — Nie możemy ani obliczyć ani choćby tylko skonstatować nacznie korzyści jakie wydawnictwo nasze ogółowi przyniosło. Podniosło ono też bez wątpienia ducha licznych jednostek do katolickiego należących społeczeństwa, jako czysty zysk naszego wydawnictwa natomiast, przytoczymy tylko trzy punkty. A mianowicie:

Dzięki artykułom w *Narodzie* umieszczonym i zajęciu się tą sprawą redaktorów, otrzymała uwiedziona przez żydowskiego bankiera a w największej nędzy porzucona przezeń dziewczyna, guwernantka, rentę od 12.000 guldenów na utrzymanie dziecka, przez owego żyda bankiera splotzonego.

Dzięki poruszeniu tej sprawy w *Narodzie* żyd porucznik Schaffel który uwiódłszy obietnicami małżeństwa pannę z najszanowniejszego domu, postępowaniem swem zamordował ją potem, zdegradowany został za karę na prostego szeregowca i lat dwa jako taki służył przy przemyskim pułku obrony krajowej.

Punkt trzeci: Weszło w modę u lwowskich żydów, że na swych sztydach sklepowych pod różnymi pretekstami malowali krzyże, niby dla zadokumentowania, że są to sklepy chrześcijańskie. Redakcyja *Narodu* wystąpiła przeciw temu jak najostrzej i wprawdzie redaktora skazano za to na 6 miesięczne więzienie, to jednak w rezultacie, żydom krzyże zamalować kazano, tak, że dziś we Lwowie i ze świecą krzyża św. na sztydzie sklepowym nie znajdzie.

To są widoczne a wszystkim znane zdobycze *Narodu*. O organizacyi partyjnej już tu nie wspominamy bo do druku się to nie nadaje, wiedzą o tem natomiast tysiące. Mylą się więc ci, którzy twierdzą że 8-letnia działalność naszego pisma była bezpłodną. Zresztą, owoce pracy naszej, da Bóg, *ad oculos* przy najbliższych wyborach pokazać będziemy w stanie. —

Wydawnictwo.

Polityka skarbowa a giełda.

Jak w gospodarce jednostki, tak i w gospodarce ogólnopaństwowej miarą stanu finansowego są cyfry dochodów i wydatków, obowiązkiem zaś moralnym owe podatki płaćcego, jest od czasu do czasu przejść owe kolosalne cyfry by mieć bodaj pojęcie, na co idą owe gorzko zarobione grajczary jakie w postaci podatków na rzecz ogólnego państwowego dobra do kas rządowych składamy.

W pierwszej linii chłop jako stan w społeczeństwie najliczniej zastąpiony i który również w gospodarce państwowej lwi bierze udział, wiedzieć powinien jak też tam panowie w górze

pieniądzmi jego gospodarują. I ogół naszych czytelników interesować będą cyfry jakie poniżej naprowadzimy. Nie będziemy stawiać gołosłownych twierdzeń, a owszem cyframi udowodnimy, że z gospodarki skarbowej jaka się w Austrii prowadzi, wcale dumnymi być nie możemy.

Ze dumnymi być nie możemy, dowodzi już wzrost długów państwowych i podatków. Pewnie, nie ma w tem nic dziwnego, skoro państwo prowadząc wojnę zaciąga długi, gdyż wojna kosztuje bardzo wiele, w Austrii jednak, rosna długi ciągle z roku na rok, czy jest wojna, czy jej niema.

W r. 1815, wynosił ogólny dług państwowi 892 miliony guldenów. Od r. 1815, w którym roku Austria wraz z innymi europejskimi państwami wyszła zwycięsko z walki z Napoleonem aż do roku 1840, panował nieprzerwanie pokój. I pomimo tego, w ciągu tych lat dwudziestu pięciu, zrobiono 613¹⁰ miliona nowych długów. Wprawdzie część długów, w sumie 172 miliony spłacono w owym czasie, coż z tego jednak, kiedy w latach czterdziestych wynosiły długi okrągło 1021 milionów a z podatków szło rocznie 40 milionów guldenów na opłatę samych procentów.

Od tego czasu, wzrosły długi państwowe do sumy 4235 milionów 866 tysięcy guldenów i my, podatnicy, rocznie 177 milionów guldenów samych procentów opłacać musimy.

W ostatnich 50 latach, zrobiła więc Austria 2883 milionów 425.910 guldenów długu. Długów w ciągu owych 50 lat spłaconych, do rachunku nie bierzemy wcale.

W ostatnich 50 latach, podatki wzrosły również więcej niż trzykrotnie. Podatki bezpośrednie, wzrosły w tym czasie z 62 milionów 205.000 guldenów, na 126 milionów 428.214, podatki pośrednie (cła, stemple etc.) z 103 milionów 402.200 na 347 milionów 541.375 guldenów. W ostatnich więc latach 50, wzrosły podatki o 308 milionów 289.389 guldenów.

Na dobitkę, dodać trzeba, że w roku 1892, państwowi nasi finansisci zaprowadzili za zgodą parlamentarnej większości t. zw. „złotą walutę”, która to waluta wartości pieniądzy śrubuje niezmiernie wysoko, a natomiast produkty klas pracujących i pracę samą deprecjonuje. Nie tylko więc nałożono nam większe ciężary i co chwila nowe nam nakładają, ale jeszcze w dodatku nieszczęsna skarbowa gospodarka, rzuciła klasy pracujące na łaskę i niełaskę wielkiego kapitału.

Wierzyciele naszych długów państwowych, znajdują się przeważnie za granicą i my bająnskie sumy jako procenta płacić im musimy w gotówce, tj. złotem, które rzekomo stanowi podstawę naszej waluty. Przez to, nie tylko stan chłopski szybkim krokiem do zupełnej zmierza ruiny, ale i państwo całe stoi wobec katastrofy, której doniosłości naprzód przewidzieć niepodobna.

Dlaczegoż jednak, sfery decydujące są ciągle jeszcze ślepe wobec tych strasznych faktów?

Oto, ponieważ panowie ci boją się za-

brać do wielkiego kapitału i zmusić go by w tym samym stopniu co i inne stany ponosił publiczne ciężary...

W latach 1893 do 1897, powiększył się kapitał którym grano na wiedeńskiej giełdzie o 841²/₁₀ miliona guldenów, a bogaci spekulanci giełdowi którzy operowali kapitałem 1300 do 1400 milionów, w przeciągu lat pięciu — jak się sami tego przyznają — zarobili na czysto 2.500 milionów guldenów!

A ile zapłacili od dochodu tego podatku? — Oto całych 10.000 guldenów!

Żyd giełdciarz, który obraca kapitałem 5000 guldenów, płaci od tego 10 centów podatku!

A teraz policzcie, ile podatku płaci chłop którego grunt na 5000 zł. oceniono, ile zapłaci on dodatków do podatków, krajowych, gminnych, etc.

Oto jaskrawy przykład jak się w Austrii gospodaruje, i jak nierównomiernie ciężary publiczne są rozkładane. Widac także z tego jak na dłoni, gdzie się podziewają owe setki i tysiące milionów podatkowych pieniędzy które jak przez dziurawy przetak przesyppują się przez podatkowe kasy rządowe aby się dostać na stałe w ręce giełdy, która jak gąbka potwornych, gigantycznych kształtów, wsiąka w siebie krew i pot milionów pracującego ludu.

Rozpowszechniajcie „Naród“!

Wesołe szczegóły rytualnego morderstwa popelnionego przez „Greków“ w Próchniku.

Od jednego z najstarszych naszych przyjaciół który przed 3-ma laty z Jasielskiego do Ameryki się przesiedlił, otrzymaliśmy (przed rokiem) list spory a w nim załączoną nowojorską w języku niemieckim gazetę *Jüdische Zeitung* z artykułem jednym, grubo niebieskim ołówkiem zakreślonym.

Ku wielkiemu naszemu przerażeniu, wyczytaliśmy tam dosłownie jak następuje: (w przekładzie) „Wiesć hiobowa przyszła do nas z nieszczęśliwej Galicyi (Austria) gdzie setki tysięcy braci naszych języzy w jarzmie szlachecko jezuickiej niewoli. W mieście Próchnik, popełniono znówu zwykłe coroczne wielkanocne morderstwo *ad maiorem Dei gloriam*. Jest bowiem od niepamiętnych czasów w Próchniku zwyczaj, że przed chrześcijańskimi Wielkanocami świętami zbiera się młodzież miejska obojga płci u księdza, który gości swych przyjmuje winem i słodkimi ciastami. Potem najpiękniejsza dziewczyna ciągnie los z urny, w której znajdują się nazwiska wszystkich żydowskich obywateli miasta i biada temu izraelicie, którego imię z urny wyciągnięte zostanie. Pijana hołota wdziera się do jego mieszkania, porywa go z łona rodziny i wlecząc w tryumfie przed kościół gdzie się tymczasem cała chrześcijańska ludność miasta gromadzi. Tutaj nieszczęśliwego rzucają na ziemię i wloką po kamiennym bruku naokoło całego miasta, bijąc go dragami i kamieniami, plując mu w twarz i kopiąc. Czynią to oni na pamiątkę Judasza, który rzekomo zdradził miał Chrystusa, i tak męczonogo Izraelitę Judaszem nazywają. Najczęściej, nieszczęśliwy męczennik w połowie drogi wyzionie ducha i szakale ci w ludzkim cieple, trupa już tylko wloką ze sobą. W roku bieżącym, męczony izraelita był mężem niezwyklej siły i ten przewleczony przez całe miasto, żył i oddychał jeszcze. Postanowiono więc słabe znaki życia dającego „żydowskiego psa“ wrzucić do gnojówki aby się utopił, ale sprzeciwili się temu zamieszkali tu Grecy i kupili Judasza za 30 srebrnych groszy (Silbergroschen), a to w tym celu, aby go raz jeszcze użyć do męczenia na święta greckie które się tydzień później niż katolickie odbyły. Zamknięto więc nieszczęśliwego w greckim kościele. W nocy w dniu świąt kiedy

wartownicy z powodu wypicia nadmiaru wina posnęli, żydzi wyłamali drzwi greckiego kościoła aby współwyznawcę swojego uratować i ukryć. Niestety przyszli za późno, gdyż nieszczęśliwy męczennik, ducha już wyzionął. Zabrano więc trupa i w tajemnicy pochowano na cmentarzu. I rzeczy takie dzieją się w wieku XIX., w „cywilizowanej“ Europie, w państwie konstytucyjnym Austrii, rządzonej przez bogobojnych mnichów i o wielu przodkach rycezy!... itd. długa jeszcze następuje tyrada.

Ową żydowską gazetę, pokazaliśmy wieczorem w towarzyskim kółku w jednej z restauracyj, gdzie artykuł ten głośno odczytany, powszechną wzbudził wesołość. Jeden tylko młody koncypient adwokacki zwrócił nam uwagę iż czytał w jednej z lwowskich gazet, że coś podobnego istotnie w ostatnich latach miało miejsce w Próchniku, jakkolwiek w innej niż tu opisane formie, ani szczegółów jednak owego faktu, ani nazwiska gazety podać nam nie był w stanie. Nazajutrz więc rano rozpoczęliśmy generalne czytanie dzienników lwowskich z okresu świąt wielkanocnych w latach 1895. do ostatka. Przypuszczaliśmy chyba prima aprilisową mistyfikację. Przeczytaliśmy więc *Gazetę Lwowską, Przegląd, Narodówkę, Dziennik polski, Kurjer Lwowski, Ruch katolicki, Słowo polskie, Czas, Głos Narodu i Reformę* — o ile je we Lwowie w kompletach dostać było można — wszystko na próżno! O Próchniku, była wzmianka kilka razy, o zamordowanym tamże żydzie natomiast — ani słowa. Wreszcie wzięliśmy się do lwowskich gazet ruskich, przewertowali *Haliczanina* — bez skutku, potem *Dila* wzięliśmy do ręki, i o dziwo, znaleźliśmy w niem historię o zamordowanym na Wielkanoc żydzie!

W kronice bowiem *Dila* z kwietnia 1897, znaleźliśmy następującą notatkę: *)

W Próchniku istnieje zwyczaj, że w Wielki Czwartek młodzież mieszczańska robi bałwana ze słomy, ubiera go w szmaty i tego „Judasza“ dobrze nabiwszy i sponiewierawszy w końcu topi lub pali. Tak było i w r. 1897, z tą tylko odmianą, że „Judasza“ udało się im zrobić tak ładnego, że zał się zrobiło młodzieży niszczycy go. Zabrał go więc od chłopców Polaków chłopcy Kusini, aby go jeszcze raz użyć do zabawy w Wielki Czwartek wedle ruskiego obrządku i złożyli go tymczasem pod dzwonnica. Żydz dowiedziawszy się o tem, owego słomę wypchanego „Judasza“ w nocy z pod dzwonnicy ukradli i gdzieś schowali. — Nic to im jednak nie pomogło, chłopcy zrobili nowego Judasza i z zemsty, pobawiwszy się nim dowoli — powiesili go.

A więc tyle na rzeczy!

Z tem wszystkim, nierozwiązana jeszcze pozostała zagadka, w jaki sposób notatka kronikarska w *Dile* płynąc przez morze do Ameryki z kornara w wołu wyrosła, i z komicznych, tragicznych przybrała kształty. Rusini tłumaczą nam tak: Notatkę *Dila* przedrukowała ruska amerykańska gazeta *Swoboda*. Żydz nie znając języka, uprosili jakiegoś Rusina by im ów artykuł przetłumaczył, ten zaś zrobił im figla i umyślnie takie im popisał horrenda.

Jakkolwiek rzecz o zabitym żydzie — Judaszu komiczną wydawać się może, jest ona w gruncie rzeczy poważniejszą. „Oto patrzcie — zawołają żydzi — jak powstają niedorzeczne bajki o rytualnych morderstwach i to nie tylko u katolików ale i u żydów. Okazuje się z tego, że rytualne morderstwa żydowskie w Tisza Eszlar, w Lutezy, w Xanten, w Polnej itd. są takim samym wymysłem, jak rytualne morderstwa u katolików w Próchniku. A tak właśnie rozumuje za światłym wzorem extra-

*) Artykuł niniejszy napisany został przed kilku miesiącami i dopiero po złożeniu go okazało się, że skrypt był niekompletny, mianowicie kartka z dosłownym cytatem *Dila* zatraciła się gdzieś w Redakcyi. Dlatego dziś podajemy tylko treść owej notatki, dosłownie zaś podamy ją w Kronice numeru następnego. (Przyp. Red.)

bina florisdorfskiego Blocha, nasze kochane żydowsko-polskie Koło we Wiedniu. —

Patrzeć więc żydom na palce, i nie tylko patrzeć co niemi biorą, ale i co niemi piszą!

Przyślijcie nam adresy swych znajomych i przyjaciół, którymbyśmy „Naród“ na okaz postać mogli.

Licytacyjne hyeny.

Do jakiego stopnia bestyalstwa posuwają się już u nas i wśród nas żyjące hyeny, niech będzie świadkiem następujący szereg faktów.

Przed 2 laty otworzył we Lwowie niejaki p. B. L. pracownię i skład wyrobów tokarskich. Był młody, przedsiębiorczy, w swym fachu znakomicie wykształcony, rozporządzał też i małym kapitalikiem, tak, że wszystkie posiadał warunki, które do porządnego prowadzenia interesu były mu potrzebne.

Interes szedł i rozwijał się co raz lepiej, gdy nagle, choroba z przeciążenia pracą powstała, powaliła młodego przemysłowca na łożo boleści. Chorował kilka miesięcy, zadłużył się, a kiedy wyzdrowiał, dowiedział się z przerażeniem, że sklep jego za długi na licytację wystawiono.

Długu, było kilkaset guldenów, w stosunku jednak do zapasów sklepowych wartości kilku tysięcy, dług ten był drobnostką, udało się też p. L. licytację znieść.

Nie długo jednak cieszył się nasz tokarz spokojem. W kilka tygodni później, zapowiedziano mu licytację powtórnie. Poczyńszy odpowiednie kroki przeciwlicytacyjne, oczekiwał L. spokojnie odwołania, gdy wtem, jak grom z jasnego nieba zjawia się w przeddzień licytacji w sklepie L. agent policyjny, aresztuje go i na inspekcję policyjną odstawia.

Tu, wytłumaczono biednemu tokarzowi, że aresztowano go w celu udaremnienia zamierzonej przezeń rzekomo ucieczki do Ameryki. Nic nie pomogły przysięgi i zaklinania się L. że o ucieczce nie myśli wcale choćby diabego, że żadnego do niej niema powodu. Nic nie pomogło, osadzono go w areszcie.

Noc całą przespał nasz tokarz na więziennej pryzy i dopiero o godzinie 10. rano wzwano go z aresztu do biura aby mu oświadczyć że jest wolnym i może sobie iść do domu.

Był to właśnie dzień, na który licytację wyznaczono. Jak szalony wybiegł L. z gmachu policyi i pospieszył wprost do swojego sklepu. Zastał tu ciżbę żydów i woźnego wywołującego ceny różnych przedmiotów. Zalał rękę, licytacja już się rozpoczęła, odwołać jej nie było już można! Patrzył jak krwawa jego praca za bezcen w żydowskie przechodziła ręce i miał na cc patrzeć, mógł z żalu o mur bić głową. Oto przykłady.

Wywołano 90 sztuk cygarniczek z kości słoniowej. W fabryce, kosztowała jedna taka cygarniczka przeciętnie 60 centów. Dziewięćdziesiąt sztuk tych cygarniczek, kupili żydzi za 90 centów, a więc sztukę *po jednym cencie!*

100 sztuk lasek, przeciętnej wartości po 50 ct., kupili żydzi za 13 złr., czyli sztukę *po 13 centów.*

38 cygarniczek piankowych — kosztowały w fabryce przeciętnie po 1 złr., kupili żydzi po 17 centów sztuką.

20 sztuk bukszanowych łysek i widelców, (tuzin kosztuje 7 złr.), kupili żydzi za 20 centów, czy *po cencie za sztukę.*

Szachy wraz z pudełkiem, kosztowały 15 złr. kupili zaś żydzi za 20 centów.

W tym samym stosunku, poszły wszystkie inne przedmioty, nie też dziwnego że zamiast nadwyżki, licytacja skończyła się deficytem jeszcze, to jest, że owych kilkuset guldenów długu nie pokryła. Stracił więc tokarz wszystko, i skiep i majątek i dobre imię, wszystkie bowiem i skiepy lwowskie umieściły nazajutrz po jego aresztowaniu

mniej lub więcej ostre artykuły, w których wyrażono policyi uznanie, że „oszusta L.“ wczas jeszcze przychwyciła, nieszczęsnemu zaś tokarzowi nie szczędzono słów potępienia.

Wobec tego że w grę wchodził tu żydzi i żydowski interes, zajęliśmy się zbadaniem tej sprawy i oto ujrzelśmy coś zupełnie innego niż to, co w opinii publicznej gazety nasze wmówił chciały.

W licytacji sklepu L., widzieli żydzi dobry interes, aby się więc im interes ten znowu nie wymknął, tj. aby zapobiedz zniesieniu licytacji przez L., jak się to już raz stało, postarali się żydzi o jego uwięzienie, ubezwładnienie. Uwięziony, nie mógł już L., ratować swojego dobra, nie mógł biegać po adwokatów, starać się o pieniądze, nie mógł licytacji przeszkodzić. A o to tylko chodziło żydom!

Ba, ależ policya — zapytacie — czyż żydzi aż taki mają wpływ na nią, że na ich życzenia kogo bądź aresztuje?

I na policyę znaleźli żydzi sposób. Oto wmówiono w jedną wierzycielkę L. panią D., która mu przed kilku miesiącami na skrypt dłużny 600 złr. pożyczyla, że L., ucieka z Galicji i owa swoich pieniędzy nigdy już nie zobaczy. Jedyna rada dla niej, aby poszła do policyi i powiedziała tam, że L. sprzeniewierzył jej pieniądze i chce teraz uciekać. Głupia baba usłuchała żydowskiej rady i w rezultacie tokarza uwięziono. Nim udało się L. udowodnić że nie nie sprzeniewierzył a uciekać niema ani potrzeby ani powodu. Licytacja już się rozpoczęła. Żydzi dopięli celu.

Podany powyżej przebieg sprawy, jest jaskrawym dowodem twardej walki naszego handlu i przemysłu z nieprzebiegającym w środkach a inną kierującym się etyką przeciwnikiem. Z rafinowaną przebiegłością omotały intrygą, uległ nasz przemysłowiec, stracił i majątek i cześć. a to na to tylko, aby zaspościć nigdy nie nasycony głód pieniężny kilku licytacyjnych hyen!

Przysyłajcie korespondencye!

Rosyjskie pancerniki, nasi żydzi i ich miliony.

W hutach żelaznych w Witkowicach na Morawii, będących własnością Rotszylda, wyrabiają się pancernice stalowe na nowe pancerniki, które za cenę 99 milionów rubli Rosya buduje. Prawdopodobnie jednak firma Rotszylda nie wzbudzała w rosyjskim mini strze wojny wielkiego zaufania, skoro tenże przysłał do Witkowie kapitana rosyjskiej wojennej marynarki Monachowa, w celu doglądania i kontrolowania robót.

Lecz cóż, nam się zdaje, że żydowskiej roboty nie to jeden, ale i stu kapitanów nie dopatrzy i nie naprawi, a dziwi nas to mocno, że Rosya produkująca żelazo lepsze niż morawskie i produkująca go 5 razy tyle co Austria, za swemi granicami tak wielkie żelazne u żydów robi obstalunki. Prawdopodobnie rosyjski minister wojny musi być prawdziwym polskim szlachcicem, skoro przeszedł do porządku dziennego nad fabrykami polskimi, rosyjskimi i niemieckimi w granicach Rosji, a sznurkiem poszedł do Rotszylda i u niego miliony za żydowskie pancernice pozostawił.

Chwała Bogu, my tutaj bać się o to nie potrzebujemy że kiedyś my, albo dzieci nasze, na tych z żydowskich płyt zbudowanych pancernikach pływać będziemy po morzu. Żal nam natomiast, że tyle więcej milionów ile Rotszyld zarobi, zacięży nam na karku. A tych Rotszyldowych milionów tyle się już nam nazbierało, że głowa na głowę każdy obywatel Austrii i dziecię jednodniowe, i studentni żebrak i szwaczka głodem schnąca i żołnierz i terminator szewski, i kupiec, chłop,

rękodzielnik, i ksiądz i urzędnik, i baba co z oseską masła 2 mile na targ biegnie. słowem wszystko co żyje, wszystko co oddycha, płaci każdy 50 guldenów rocznie jako procent Rotszyldom. A im większe Rotszyldy gromadzić będą kapitały, tem większe nam od nich opłacać przyjdzie procenta. I to nam cięży, to nas boli.

Przyszłość zresztą pokaże jak na interesie z Rotszyldom wyjdzie Rosya, bo że ów żyd na interesie z Rosyą wyjdzie dobrze, nie ulega wątpliwości.

Ciekawa rzecz także, dlaczego dotychczas nie w pismach nie wspomniano o tej fabryce rosyjskich okrętów w granicach Austrii. Prawda, rzecz cała trzymana jest w tajemnicy, skoro my jednak we Lwowie mogliśmy się o tem (przypadkowo) dowiedzieć, dlaczego czeska prasa antysemitka i niemiecka we Wiedniu nie dotychczas o tem nie doniosły.

Nowa ruska partya wobec kwestyi żydowskiej.

Przedświadczone dzienniki ruskie doniosły światu o powstaniu nowej partii ruskiej i jakkolwiek wieść ta ani na chwilę nie zamąciła ogólnoeuropejskiego świątecznego spokoju a nawet znany gaduła Chamberlain w angielskiej Izbie gmin nic o tem nie wspominał to jednak, bądźco bądź, w galicyjskim naszym świątku zdarzenie podobne, nie tyle rzadkie ile ciekawe, zasługuje by mu nieco miejsca poświęcić.

Nie tyle stary ile obrotny wyga Iwan Franko, wychowawszy całe młode pokolenie radykałów, ujrzał z żalem, że jego wychowawcy przerosli go w swym radykalizmie. Z początku chciał iść z prądem i wraz z większością podpisał się na radykalnym zjeździe jako ruski socjalny demokrat — lecz cóż, zawsze znalazł się ktoś z młodzieży, który jeszcze radykalniej niż Franko mówił i radzić potrafił. Gwiazda Frankowa bładła, groziło mu utonięcie w morzu zapomnienia, na radykalnym ruskim horyzoncie coraz to nowe zjawiały się nazwiska — gwiazdy, a Franko nie będąc w stanie wytrzymać konkurencyi z młodzieżą, szedł powoli — w duraki.

Trzeba było na gwałt zrobić coś wielkiego. Co jednak? Postanowił więc Franko stworzyć nową partya ruską w którejby zajął dominujące stanowisko.

Ba, partya, ale partya jakaś, nie jest wytworem sztucznym, do stworzenia jakiejś partii, potrzeba po pierwsze ludzi, którychby ze względu na odczuta ogólną potrzebę jedna myśl ożywiała, a po drugie sporo czasu, by te myśli jakie w każdej poszczególniej głowie w innej znajdują się formie, dzięki zewnętrznym warunkom upodobniły do siebie. Na to jednak czasu nie było i Dr. Franko zupełnie nowej użył metody.

Oto zwołał zgromadzenie z kilku ludzi złożone, włożył im swój program polegający na połączeniu radykałów z narodowcami, otrzymał sankcyę obecnych i oto — nowa „ruska partya demokratyczna“ gotowa.

Byłoby to śmieszne, gdyby nie było dowodem ogromnej słabości woli ruskiego społeczeństwa, któremu dwu, trzech a choćby i pięciu ludzi razem się zebrawszy, jest w stanie narzucić swą wolę. Z drugiej strony, Franko i jego towarzysze zbyt dobrze znają swoje społeczeństwo by się tak rezykownej próby podejmowali nie pewni rezultatu. Rusini więc, biernie przyjmują programy nowej partii Frankowej, duchowieństwo z początku protestować będzie słabo, wreszcie zniechęcone machnie ręką i politykę powiesi na kołku zostawiając wolne pole Frankistom.

Nie naszą rzeczą rozbierać tu punkty programu politycznego Frankistów, to rzecz specjalnie Rusinów tylko obchodząca i wy-

łącznie tylko z ruskiego stanowiska na ów program patrzeć trzeba, nie możemy natomiast pominąć milczeniem tego punktu manifestu, czy programu nowej partii, w którym jest mowa o wspólnych tak Polakom jak i Rusinom — żydach.

Pisze tam Dr. Franko. „Wszelka rasowa i plemienna nienawiść a więc i t. zw. antysemityzm nam obce. Dlatego (*Ta prote*) musimy zwalczać wszystkich tych żydów którzy ekonomicznie lud nasz wyzyskują lub wspierając naszych społecznych i politycznych przeciwników szkodzą naszej narodowej sprawie.“

Doprawdy, jakżesz delikatniutko obchodzi się tu Dr. Franko z wybranym narodem, czy ale podobne dotykane żydów przez rękawiczkę przypadnie do smaku chłopom na których Dr. Franko poluje, tym samym chłopom którzy na własnej skórze najlepiej przymioty izraelskiego narodu odczuwają?

Pan Franko pisze czasem i polityczne bajki, wierszem lub prozą, pozwolimy więc sobie podać mu temat na całkiem nową bajkę, która jesteśmy pewni, że powszechnie się podoba.

Złapał raz chłop w ogrodzie lisa, poczem zwołał sąsiadów by ci na jeńca wyrok wydali.

— Mnie podusił on kury — mówiła jedna baba — powiesić lisa.

— A mnie gęś porwał, wołała druga sąsiadka — zabić lisa!

— Mnie zrobił to a to, a mnie to a to znowu — posypały się zewsząd skargi, przy czem każdy żądał ukarania zbrodniarza lisa śmiercią.

Przez tłum sąsiadów i kumoszek przecisnął się po miejsku ubrany panicz i zwrócił się wprost do chłopu co sąd dzierzył nad lisem, ukłonił się wokoło i powiada: — Pano wie gospodarze i gospodynie, sądzicie niewinnego! Cóż w tem złego, że biedne stworzenie przeszło przez ogród?

— Ale to zbój, zabrzaiało naokoło — on kradł nam kury, gęsi, kaczkę.

— To niepodobna szanowne gospodynie. Prawda, lisy kradły wam kury, gęsi i kaczkę, skądże wy jednak wiecie, że był to ten sam lis który tu obecnie stoi przed nami? Gdziez wy macie dowody, że on wam bodaj jedno porwał kurczątka. Jakże żądać możecie by ten lis odpowiadał za winy innych lisów — bądźcież sprawiedliwi. Prawda, między lisami trafiają się wielkie niecnoty i te trzeba tępić i niszczyć, naodwrot znowu jest rzeczą sumienia nie karać za cudze winy — niewinnych. Dlatego, że jeden lis lub dwa lisy robią wam szkodę, potępić cały ród lisi, to nie pięknie, to nie po ludzku! I tak gorąco a serdecznie przemawiał ów panicz, że rozczuleni chłopci złowionego lisa puścili wolno.

No — panie Franko, czy tacy chłopci jak ci w bajce nie byłiby głupi? Dlatego też i pan sto lat szukać musi tak głupich chłopów by ci uwierzyli, że wprawdzie pojedynczy żydzi są źli i szkodliwi, to jednak ogółu żydowskiego zwalczać i bronić się przed żydami nie wolno bo to — nie „demokratycznie“.

Każda partya która ma pretensyę do życia i rozwoju, musi w sprawie kwestii żydowskiej jasne i wyraźne zająć stanowisko. Te partye które najżywotniejszą dziś kwestyę, kwestyę żydowską, na dalszy plan spychają racyi bytu nie mają, dlatego też i pańska partya panie Franko zaledwie poczęta, nosi już w sobie zarodek śmierci.

Z Francji.

Żyd Dreyfuss e zdradzie przybranej swej ojczyzny przekonany i dwukrotnie za to skazany, ulaskawiony został przez prezydenta francuskiej republiki Loubeta.

Trzech francuskich patryotów, Deroulade nacyonalista, Buffet rojalista i Guerin antysemita, jakkolwiek każdy do innego należał obozu, za to tylko że nieukontentowania

swojego z żydowsko masonskich rządów we Francji ukryć nie chcieli, zasądza senat rzeczpospolitej na 10 letnie ciężkie więzienie, względnie wygnanie z kraju na lat dziesięć.

o biedna Francjo!

Jeżeli kiedy, to teraz właśnie przypominają się i sprawdzają słowa Edwarda Drumonta, który w dziele swem *La France juive* płakał nad dolą swojego narodu. Pisał on przed laty: „Na podstawie ogólnie znanych faktów stwierdzam, że Francuzi nie są już rządzeni ani przez Francuzów, ani wedle ducha i tradycji francuskiego narodu. Popadli już bowiem zupełnie pod panowanie obcej rasy, odznaczającej się chytrą, energią i wytrwałością“.

„Chodzi tu o istotne zdobycie Francji. o ujarznienie całego narodu przez nikłą ale związaną ściśle mniejszość, ujarznienie podobne takiemuż Anglosasów przez 60.000 Normanów Wilhelma Zdobywcy. Sposób w jaki dzieło to przeprowadzono, był co prawda inny, rezultat końcowy natomiast, ten sam zupełnie“.

„Ściśle wedle planu i z podziwienia godną przezornością zorganizowany związek masonski, był środkiem, dzięki któremu żydostwo Francji większą część t. zw. inteligencji powołało sobie zrobić i celom swym służyć jej kazało. Fakt ten należy do tych prawd, które ostrożny a przede wszystkim o swą przyszłość i byt dbający człowiek nigdy głośno nie wymawia“.

Tak pisał przed laty Drumont w sławnym dziele które się po dziś dzień kilkuset w różnych językach doczekało wydań. Dziś dopiero i ślepi chyba przekonali się muszą, że Drumont pisał prawdę, skoro kwiat francuskiego narodu i najszlachetniejsi jego synowie na długoletnie ciężkie więzienie lub tułaczkę skazani być musieli, gdyż taka była wola rządzącej Francją bandy azyatyckich przybyszów.

A nasz uczony autor studym o „Asemityzmie“, nazwał *La France juive* Drumonta „andronami bez końca“. — Mielizby w końcu nasi OO. Jeznici być omylnymi?

KRONIKA.

Zródłem, z którego wszystkoniiszczaca potęga żydów czerpie swe życie, jest handel, ergo, kupujcie tylko u Chrześcian!

Niemiecy obywatele — ludożercami. Od roku 1885. posiadają Niemcy na Oceanie Spokojnym grupę wysp, zwaną Archipelagiem Bismarka. Niedawno na jednej z tych wysp naczelnik jednej wioski tubyleców, wraz z dwoma swoimi synami napadli na kupca niemieckiego Metzgera, zabili go, i zjedli. — Na wyspach tych, rezyduje także od niedawna biskup katolicki, którego dycezya liczy 5 kapłanów, 9 laików, 5 zakonnic i 300 wiernych. No, ten biskup, ma chyba ze swoimi owieczkami więcej kłopotu niż nasi biskupi z X. Stojańskim.

Zmniejszanie się ludności we Francji. Wedle urzędowych dat austriackiego ministerstwa handlu, cyfra ludności przecywilizowanej Francji zamiast rosnąć, zmniejsza się gwałtownie. W roku 1898, było urodzin 843.933, tj. o 15.174 mniej niż w roku 1897. Liczba wypadków śmierci natomiast wynosiła 810.073 tj. o 59.054 więcej niż w roku 1897. — A fabrykanci i sprzedawcy „francuskiej specjalności“, więcejby jeszcze na ten temat powiedzieli mogli niż ministerstwo.

Siano. W Rumunii z powodu neurodzaju, w tym roku brak paszy wielki i rząd tamtejszy zamierza zakupić w Austrii a w pierwszej linii w Galicji wielkie ilości siana. Baczność więc, by zysk jaki być może unas w kraju, rolnikom się

nadarzył, nie wpadł w ręce żydowskich pośredników.

„Katholischer Pressverein“ (Katolickie towarzystwo prasowe) w Lincu zakupiło przed kilku dniami drukarnię Lüdersa w Gmunden wraz z wydawaną przez nią gazetą *Salzkammergut-Zeitung* za 27.000 zlr. — Towarzystwo to posiada obecnie w Austrii górnej ośm większych i mniejszych drukarni a mianowicie po jednej w Lincu, Urfahr, Wels, Steyr, Ried, Braunau, Gmunden i Rohrbach, ogólnej wartości przeszło 300.000 zlr. — A u nas, w tylekroć większej Galicji o żadnym katolickim towarzystwie prasowym ani słycho. Za to, w żadnym kraju koronnym Austrii tyle się nie radzi i nie obraduje jak w Galicji, nigdzie też chyba niema więcej katolików w języku, a mniej w czynach!

Sprzedaj brode! Dawid Perelmann jest sobie pośrednikiem do różnych interesów, ma eleganckie żydowskie maniery długi chałat i śliczną długą rudobloną brodę z której wiele jest dumny. Zdarzyło się, że przed kilku dniami zjawił się on w jakiejś sprawie w domu inżyniera pana K. w chwili, kiedy w gości jego po śniadanku w najweselszem znajdowali się usposobieni. — Ach, co za wspaniała broda! — zawołał jeden z obecnych. — Ileż ona ważyć może — dorzucił drugi. — Taką brodę i ja mieć chciałbym — dodał trzeci, dość, że targ w targ stanęło na tem, że żyd sprzedał brodę swą na wagę profesorowi W., po 100 zlr. za funt jeden. Przypuszczając, że broda jego parę funtów ważyć będzie, zażądał pan Dawid by do rąk osoby trzeciej złożył prof. W. na wszelki wypadek 500 zlr. — Przy pomocy wszystkich obecnych, stało się jak żyd pragnął, przywołany fryzjer obciął mu brodę przy samej skórze przymiesiono od sąsiadki kuchenną wagę, ciężarki i... czy waga oszalała? Broda nie nie waży! Pan Perelmann zgłupiał, inżynier wraz z gośćmi zanoszą się od śmiechu, udano się wreszcie gremialnie do pobliskiej apteki, gdzie na najczulszej aptekarskiej wadze ową uciętą brodę akuratnie zważono. Okazało się, że ważyła 2 gramy! Licząc za funt czyli 500 gramów 100 zlr., wypadła jeden gram brody 20 ct., wypłacono więc rozpaczającemu żydowi 40 ct. gotówką, z żydowskiej zaś brody, p. W. elegancką szcztokę do czyszczenia kapeluszy dał sobie zrobić.

Dwie miary. Luccheni morderca naszej Cesarzowej, otrzymuje na śniadanie półtora litra kawy z mlekiem; od czasu do czasu dostaje zamiast kawy czekoladę. W południe dostaje litr jarzyny, makaronu etc. W niedzielę i czwartek rosół i 300 gramów mięsa z kartoflami lub sałata. Na wieczór zupa jarzynowa. Prócz tego, dziennie 650 gramów chleba i w dniach kiedy pracuje, 5 litra czerwonego wina.

Redaktor antysemitycznego pisma, który nawet pehły w swoim życiu nie zabił, a tylko pozwolił sobie napomknąć o lokach zwisających po obu stronach głowy obok uszu u pewnego rodzaju stworzeń nasz glob zamieszkujących, skoro siedzi za to w kozie, dostaje: rano: — nie! (wolno no napić się wody). W południe, dostaje tak zwany barszcz, płyn podobnego koloru i zapachu jak zsiadłe mydliuy, w których prały się zapocone żydowskie pończochy — o smaku nie powiemy, gdyż skosztować tego płynu i tak żaden cywilizowany człowiek by się nie odważył — dalej, dostaje kaszę, n. p. jaglaną z osem, suto gorącą wodą omaszczoną i połówkę komiśnego chleba. Na kolację, wolno mu napić się znowu wody. W niedzielę — dla odmiany dostaje „rosół“ (ratunku!) a w nim jak paciorki nawleczone na długim drewnianym patyku, kilka kawateczków flaka zwanego tu „mięsem“, z jakiego ale zwierzęcia ten flak pochodzi, objaśnić nie potrafimy.

Czy nie smutne refleksye nasuwa to porównanie?

Z żydowskiej przeszłości. Jak żydzi w średnich wiekach byli „uciskani“, a co jest rzekomo powodem złych przymotów żydów obecnej doby, ciekawą notatkę znajdujemy w Warszawskim roczniku religijnym z r. 1840, gdzie na str. 49. czytamy: „W roku 613, Khosroes król perski zdobył Jerozolimę, spalił jej kościoły i zabrał krzyż święty. Ośmieleni żydzi, wymordowali 90.000

(dziewięćdziesiąt tysięcy) jeńców chrześcijańskich, wykupiwszy ich od zwycięzców.“ — Prawda, jakiego śliczne świadectwo wystawia żydom owych 90.000 wymordowanych. Tragizm tej zbrodni zwiększa jeszcze fakt, że umyślnie po to jeńców owych wykupili żydzi z niewoli, aby móżdż z wyrefinowanym mordując ich okrucieństwem, swą żądzą krwi chrześcijańskiej zaspokoić!

200 wyroków śmierci w ciągu ostatnich lat 12, wykonano w Bosnii. A wiedzieć trzeba, że co do liczby ludności ma Bosnia zaledwie jedną czwartą część ludności Galicyjskiej. To się nazywa „energicznie rządzić“! Pogratulować więc tylko energicznemu panu Kallayowi, gubernatorowi Bosnii, jeszcze bowiem lat parę, a resztę nie wywieszanych przezeń Bosniaków protegowani przezeń judeomadziarzy wyżrą z kraju i spokój zapamięnuje nad brzegami pięknej Bosny.

Można im zafnąć! W pismach niemieckich wyczytaliśmy następującą charakterystyczną żydowską historyjkę. Działo się to w Budapeszcie. Minionej jesieni, otrzymał pewien peszteński senzal giełdowy telegram, by natychmiast w ważnej sprawie przyjechał do Wiednia. Senzal ów otrzymał był właśnie 5000 zlr., i nie chciał tak dużej sumy zabierać ze sobą w drogę. Ponieważ banki były już zamknięte a żona jego lawiła na wsi, prosił on jednego z swoich przyjaciół którego kantor był jeszcze otwarty, by mu pieniądze te przechował. Ponieważ do odjazdu pociągu było już bardzo blisko, zawołano z drugiej izby buchaltera i subjekta aby ci byli świadkami zdeponowania owej sumy. — W kilka dni później powrócił senzal do domu i udał się natychmiast do swojego przyjaciela w celu odebrania swoich pieniędzy. Po przywitaniu się i wymianie nowin, zażądał senzal swoich pieniędzy. „Jakichto pieniędzy chcesz pan, panie B? Ja nie wiem o żadnych pańskich pieniądzach!“ — Senzal, zdziwił się naturalnie ogromnie i oświadczył, że dał mu przecież do przechowania 5000 zlr. w obecności dwu świadków, których dla przekonania teraz zawołał prosił. Buchalter i subjekt, panowie Schlesinger i Weiss, zjawili się natychmiast w biurze swojego szefa, który zapytał: „Czy znacie panowie tego oto pana?“ — Nie znamy go wcale“. — „Pan ten twierdzi mianowicie że obaj panowie byliście przy tem obecni, kiedy on deponował u mnie sumę 5000 guldenów“. — „Panie szefie o czemś podobnem nie przypominamy sobie wcale“. — „Widzi pan, panie B., panowie na których się powołałeś, nie wiedzą o niczem, — dziękuję panom, możecie odejść już sobie“. — Kiedy obaj świadkowie już odeszli, powiedział Sch. do pana B: „Wybacz mi pan panie B., oto tu masz swoje 5000 zlr., ja chciałem przekonać się tylko, czy moim ludziom zafnąć mogę“.

Juda, czy Juliusz? Przy ul. Ormiańskiej we Lwowie mieszka sobie od dawna już żyd krawiec który wywiesił był sobie olbrzymi szyld „Juda Wachtel“. Szyld ten wisi po dziś dzień, na plakatach jednak jakie żydowin ow rozlepia, niema już „Judy“ a tylko „Juliusz“ Wachtel. Z czasem i szyld przemaluje, i Juda Wachtel zupełnie istać przestanie na to aby „Juliuszowi“ Wachtlowi zrobić miejsce. Zwracamy uwagę władz na to żydowskie cygaństwo.

Wizyty u Kotszyldów. Następca tronu angielskiego książę Wali wracając z wizyty, pośliznął się na schodach pałacu Rotszylda i złamał sobie nogę tak, że mu pękniętą kość goleniową srebrnym drutem wiązać musiano. Na całe życie zostanie już kaleką. — Niezapomniana nasza s. p. Cesarzowa Elżbieta, powracając z wizyty u innego Rotszylda, padła ofiarą dzikiego anarchisty.

Dodajmy do tego tajemniczą śmierć jednego z austriackich arcyksiążąt, zastrzelonego przed 3 laty z własnej broni na polowaniu w dobrach jednego z żydowskich, węgierskich Krezusów a sprawa stanie się jeszcze dziwniejszą.

A może to — palec Boży?

Możliwe tylko w Austrii. Piszą do *Więca-Pszczółki*: U nas w Bielsku zginął robotnik przez niedbalstwo kolei Północnej. Kolej ta chociaż pobiera od robotników pieniądze za 3cią klasę, przecie od robotniczych pociągów używa wozów towarowych a przy tych pociągach mimo częstych

upominał się i żądań nie daje lin alarmowych. Więc w wilię stało się, że jeden robotnik przez złe opatrzone otwór wozu towarowego wypadł i dostawszy się pod koła, stracił od razu obie nogi. Brat jego, widząc co się stało, wyskoczył za nieszczęśliwym aby go ratować i cudem uszedł większego nieszczęścia i tylko się potłukł dość ciężko. Ale przecie pobiegł ku bratu a widząc co się stało, pobiegł po ludzi którzy nieszczęśliwego zabrali na nosze i odnieśli do stacyi. — Na stacyi, znówu rzecz ciekawa i chyba tylko w Austrii i to — z robotnikiem — możliwa. Pokaleczonemu odesłano do szpitala a brata który mu wyskoczył na pomoc i zawołał ludzi, zaprowadzono do aresztu za to że z wozu wyskoczył! Jest to zaiste azyatyckie obchodzenie się z ludem, aby w takiej chwili i w takich okolicznościach, brata od konającego brata prowadzić do aresztu! Ów do szpitala odniesiony, umarł tam, pozostawiając żonę i dwoje dzieci.

„Uczczenie“ dra Halbana. Głośną w swoim czasie była skandaliczna sprawa żyda Halbana, dyrektora kancelaryi Izby poselskiej we Wiedniu, prawej ręki smutnej pamięci prezydenta ministrów hr. Badeniego, któremu posłowie antysemitcy w parlamencie wcale nie dwuznacznie szkaradne zarzucali rzeczy. To też było powodem, że żydzisko został swej posady pozbawionym. Rzecz dziwna jednak i w jednej Austrii chyba tylko możliwa, pomimo otrzymanej dymissyi i zamianowania następcy, przesiedział ten żydowin przy swem biurku dwa lata jeszcze i w tych dniach dopiero jakkolwiek z zalem, to jednak ostatecznie gmach parlamentu opuszcza. Rozradowani tem urzędnicy Kancelaryi parlamentarnej, ofiarowali mu na pożegnanie album z swojemi fotografiami, nasza zaś „narodowa prasa“ niema nic pilniejszego do roboty jak wypisywać hymny pochwalne ustępującej „wielkości“ i do też rozczulać się serdecznym stosunkiem Halbana do podwładnych sobie urzędników. Kto wie, może zechce teraz ów pan Halbana który się do niedawna jeszcze Blumenstock nazywał, kandydować z Galicyi na posła do parlamentu? A miałoby z niego Koło polskie nie małą pociechę. Albo jeszcze lepiej, niechby sobie hr. Kazimierz Badeni który dzierżawi propinację w całym Kamioneckim powiecie i za pomocą legiona żydów szynkarzy cały powiat rozupaja, wziął swojego Benjamiaka do Buska i zrobił swoim wiernikiem. Obaj soi doloris pasują bo wiem do siebie zupełnie. Wart Pać paćca a paćca Paca!

Szajka międzynarodowa handlarzy żywym towarem. Na głównym dworcu we Lwowie, przytrzymało przedwczoraj dwoje dziewcząt, które w badaniu przyznały, że przez jakiegoś żyda mieszkającego za granicą zostały zwerbowane do wyjazdu ze Śniatyna do Ameryki a mianowicie do Buenos Ayres i że ów żyd zostawił im znaczną zaliczkę na jazdę do Wiednia, gdzie miał na nie oczekiwać w jednym z hotelów. Władze zarządziły wszystko co należy, ażeby dostać winnego w Wiedniu oraz pomocników „naganiaaczy“ zamieszkałych w Galicyi a to tembardziej, że o ile się zdaje, ma się tu do czynienia z zorganizowaną międzynarodową szajką, która już wiele ofiar ma na swem sumieniu.

Ostrożnie z żydowskimi lekarzami! Przed wiedeńskim sądem powiatowym Landstrasse odbyła się przedwczoraj rozprawa karna przeciw żydowi, asystentowi szpitala im. Rudolfa, Dr. Siegfriedowi Grossowi. Odpowiadał za przestępstwo z §. 435. (Wykroczenie przeciw bezpieczeństwu ciała.) Żyd ów oskarżony jest o to, że czeladnikowi szewskiemu Józefowi Knaus, który w czasie od 5. lipca do września 1898 r. leżał w tym szpitalu zaszczepił w celach rzekomo „naukowych“ jad jakiś który u nieszczęśliwego Knausa ciężką sprowadził chorobę. — Rozprawę odroczone w celu powołania nowych świadków.

Posel Schneider o Galicyi.

Posel Schneider wypowiedział przed 3 dniami przy sposobności rozpraw nad budżetem wojskowym w delegacyach dłuższą mowę z której jeden ciekawy a Galicyi się tyczący ustęp niniejszem podajemy.

Mówił Schneider:

Pan kolega Abrahamowicz robił tu dziś zarzut intendancji wojskowej, że nie pobiera zboża wprost od producentów i że zyski z dostaw żywności dla armii ciągnie „trzeci“ tj. pośrednik. Ubolewam że pan kolega Abrahamowicz nie nazwał tego trzeciego po imieniu. Znajduję to co prawda zupełnie naturalnem, jest on posłem z Galicyi a kto zna potęgę tego „trzeciego“ w Galicyi zrozumie, że posel który się przy swoim mandacie utrzymać pragnie, dla tego „trzeciego“ musi pewne zachować względy. Ja jednak, jestem posłem antysemitckiego okręgu i nie potrzebuję się kłopotować. skoro powiem, że ten „trzeci“, — to żyd. Ale szanowny panie kolego Abrahamowicz, nie powinien pan zapominać, że stosunki w Galicyi są tego rodzaju, że nawet gdyby zarząd wojskowy tego „trzeciego“ chciał usunąć, nie mógłby tego zrobić. Wymienie mi szanowni panowie z Koła Polskiego nazwisko jednego bodaj właściciela dóbr ziemskich w Galicyi, który bodaj korzec zboża, bodaj jedną sztukę bydła sprzeda bez żyda. Nie znajdziecie takiego. Żądacie od intendancji wojskowej by wprost od was kupowała a nie możecie zdobyć się na tyle odwagi aby się od żydowskiego wpływu wyemaucypować. Biercie przykład z nas, Wiedeńczyków. Mysły ku temu mieli od wagę, żyliśmy również w smutnych stosunkach, wzięliśmy się aie w kupę, no i teraz idzie już nam gładko. Tak panowie, tylko seryo chcieć tego trzeba.

Przyznaję panu koledze Abrahamowiczowi, że smutne stosunki postąpiły w Galicyi dalej niż gdzie indziej, w Galicyi bowiem posiadłość ziemską pośrednio lub bezpośrednio zupełnie już w żydowskie przeszła ręce. Z Galicyą źle bardzo, i dlatego zanoszę najusińniejszą prośbę by Zarząd wojskowy uczynił próbę i żywność dla wojska kupował wprost od galicyjskich producentów. Przecież i sama armia ma swój interes w podniesieniu dobrobytu własności ziemskiej i stanu chłopskiego, który to stan podobnie jak drobny i średni przemysł najlepszych i najzdrowszych dostarcza rekrutów.

W tych przemysłowych okręgach gdzie już deprawacja ludności nastąpiła, rezultaty poboru wojskowego są bardzo lichy. Czy to prawda, lub nie — Ekscelencyjo? W Bernie, rezultaty te są wprost nędzne, w tych okolicach natomiast gdzie stan chłopski zamożny, gdzie rękodzieła nie zupełnie jeszcze zdemoralizowane i zdeprawowane, z tamtąd pociągasz Ekscelencyjo najlepszych, zdrowych i dzielnych żołnierzy, którym w razie potrzeby zaufać można. Chłop który tak zubożał, że — panowie zechcą wyraz ten wybaczyć, gdyż nie przesadzę w tem co teraz powiem — z świnia razem z jednego jeść musi cebrzyka, miłości ojczyzny nie ma, jest on obojętny na to czy ojczyzna istnieć będzie lub nie, a wychodźstwo ludu, jest najlepszym dowodem tego, jak smutne skutki specjalnie w Galicyi przyniosła ze sobą demoralizująca działalność żydowstwa.

W mojej sprawie osobistej.

Ponieważ sprawy osobiste nigdy jeszcze od czasu istnienia niniejszego pisma miejsca w szpaltach jego nie znalazły i absolutnie nigdy jeszcze skarg żadnych przed areopag Czytelników *Narodu* nie wytaczałem, przeto tem śmieiej ważę się dziś poprosić Was Czytelnicy o chwilkę cierpliwości i odczytanie

następnych wierszy w których, sprzedam, poruszoną będzie moja sprawa osobista

Kiedy przed dziesięciu laty, sam jeodem jak palec rozpoczynałem agitację czynną, po cichutku, spokojnie, wiedziałem, że nie różami usłaną mię będę drogą. Kiedy przed laty ośmiu założyłem o własnych siłach *Naród*, kolce co krok spotykane po drodze, wcale mię nie raziły, gdyż nie wyobrażałem sobie bez nich żadnej pracy publicznej. Ze zmienem szczęściem pchałem lata całe taczkę do której dobrowolnie się wprzągiem, jedzącem sobie przyjaciół, zjednywałem zwolenników sprawie, a jeżeli kiedy głowę naprzód wysuwałem to tylko na niebezpieczeństwo.

Skonfiskowano.

Lichy to był interes, bo pominawszy już 150 zł. grzywny, szkoda mi się zrobiło owego straconego półtora roku czekania, którzy to czas — nie chcąc Władzom Sądowym leś w oczy — spędziłem w ukryciu. Zrobiłem więc głupstw i po niewczasie dopiero to poznałem. Lepiej było dać za wygraną sprawiedliwości, zaraz karę odsiedzieć i wyżyć spokój.

Dopiero aż kiedy po doręczeniu mi ostatecznego na grzywnę opiewającego wyroku sądowego odważyłem się na świat pokazać, dosięgnął mię cios najstraszniejszy, a tem okropniejszy, że nie wiadomo z czyjej wypała ręka. Oto ujrzałem, że ludzie którzy przed rokiem garnęli się do mnie i dłonie ścisłali mi serdecznie, dziś stronią odemnie, ba, bliscy nawet znajomi, zamiast chwile bodaj pogadać ze mną po przeszło jednorocznem nie widzeniu się, z lodowatym uśmiechem witają mię: „więc pan już wolny, aaa, aa, wiaszuję“ — i nie czekając na moją odpowiedź uciekają dalej. Ludzie po ulicach, pokazują mię sobie palcami i odprowadzają wzrokiem.

Trzy dni, co krok spotykałem coś podobnego. Doprowadzało mię to do szału i wreszcie spotkałem szkolnego mojego kolegę, który pierwszy przywitał się ze mną serdecznie. — Słuchaj Stefku, mówię mu, rzecz się ma tak a tak, ludzie stronią odemnie, patrzają jak na zboja, jeśli bodaj odrobinę mię kochasz, dowiesz się co jest na rzeczy.

— Ba, ale jak. — pyta mój przyjaciel.

— Bagatela, pojedziesz dziś na kolację do restauracyi Iksa. Tam schodzą się moi znajomi. Z kimkolwiekbaż rozpoczniij rozmowę o mnie a dowiesz się o wszystkim. Tylko niech cię Bóg broni powiedzieć żeś mój przyjaciel.

Stefek zgodził się na to, o rezultacie zaś „języka“ miałem się dowiedzieć jutro rano w biurze Stefkowem.

Nazajutrz rano, przyszedłem do biura mojego kolegi. Siedział nad papierami zmarszczony jakiś, zły. Skorom wszedł, powstał, zamknął drzwi do biur sąsiednich i wskazał mi ręką krzesło — siadał!

— No i cóż — pytam zniecierpliwiony.

— Źle Bohdanie.

— Jakto źle? Cóż mówiono?

— Ho, ho, to historia długa, słuchaj więc uważnie i notuj, sobie jak ja to wczoraj notowałem.

— Słucham więc, cały jestem wsluchany.

— Wiedz więc Bohdanie, że mówią o tobie — żeś:

Po pierwsze: ukradł paręset czy parę tysięcy guldenów w Chrześcijańsko Narodowym Związku we Lwowie — i dlatego tylko nie ścigano cię sądownie, aby nie robić wstydu towarzystwu, drngą zaś wersysa podaje, że za

kradzież owych właśnie tysięcy siedziałeś w więzieniu i dlatego tak długo nie było cię widać we Lwowie.

Po drugie: Jako zastępca gospodarza „Czytelnia katolickiej“ — czy „Jedności“, ukradłeś tam dywan perski wartości 500 zł. 2 srebrne lichtarze i srebrny krucyfiks wartości 200 zł.

Po trzecie: pisałeś listy wymuszające do Malci Fuhrmann, które były odczytywane przy rozprawie Kasy oszczędności.

Po czwarte: grałeś fałszywie w karty w kawiarni Wiedeńskiej, za co z miejsca aresztował cię agent policyjny Schlaffenberg i odstawił do sądu.

.....

Przed 4 laty, kiedy jako „plutonowy“ ostatnie wojskowe ćwiczenia odbywałem, przy strzelaniu do kolumnowej tarczy ostrymi nabojami, wypadło mi strzelać leżąc na brzuchu twarzą do ziemi, w pierwszym szeregu. Drugi szereg strzelał klęcząc. Otóż rekrut za mną klęczący, zamiast w tarczę, wpakował mi 15 kul mannlicherowskich w ziemię w odległości zaledwie 5 do 15 centymetrów od mojego nosa. Za każdym jego strzałem polecałem Bogu moją duszę, ziemia pociskiem orana zasypywała mi oczy, żwir drobny wbijał mi się w skórę twarzy, — jedno drgnięcie moje a rozgorączkowany „Schnellfeuer'em“ rekrut, byłby mi kulę wpakował w ucho. Leżałem na ziemi jak kamień, czekałem wreszcie aż rekrut wszystkie naboje wystrzelał — no i żyję. Gdybym był bodaj trochę gorętszej krwi tylko, i na włos ruszył się z miejsca, ktowie czy dziśbym pióro dzierzył w garści.

Mam więc krew arcy-rybią, to jednak co mi mój przyjaciel recytował, było już nie kulami owego rekruta, ale formalnymi armatniami szrapnelami. Wysłuchawszy to wszystko — zgłupiałem-!

— Wiesz więc już co o tobie mówią — przerwał milczenie Stefek, sadowiąc się wygodniej w krzesło i krzając.

— Ależ bój się Boga Stefek, w tem wszystkim niema ani zdźbła prawdy.

— Cóż ja ci poradzę biedaku, a proszę cię tylko, mojego nazwiska w tę sprawę nie mieszaj. Widziszbo, dziś — jutro, spodziewam się awansu a to gdyby jakiś proces, no, to widzisz.... mnie nie wypada....

— O to bądź spokojny — mówię.

Pożegnałem Stefka, i radzę sobie jak mogę, w pierwszej zaś linii:

Wobec krążących po Lwowie w najwyższym stopniu uwłaczających cześci mojej anonimowych pogłosek, oświadczam co następuje:

a) Nieprawdą jest jakoby kiedykolwiek, jakakolwiek, choćby najmniejszą sumę komukolwiek a tem samem i Chrześcijańsko-Narodowemu Związkowi ukradł lub sprzeniewierzył. Prawdą jest natomiast, że lwowski Chrz. Nar. Związek założyłem osobiście i wspólnym kosztem z p. J. I. — Prawdą jest dalej, że znaczna część urzędzenia lokalu „C. N. Zw.“ własnym sprawilem kosztem, zaś od „C. N. Zw.“, nigdy ani centa tytułem jakiegobądź honorarium lub tytułem jakiegokolwiek zwrotu kosztów nie otrzymałem.

b) Nieprawdą jest jakoby kiedykolwiek był zastępcą gospodarza „Czytelnia katolickiej“ lub „Jedności“. Prawdą jest natomiast, że w lokalu „Jedności“ nigdy w życiu nie byłem. W lokalu Czytelnia katol., byłem w r. 1895 jako członek około 10 razy, a w r. 1896, około 5 razy. Od tego czasu, w Czytelnia katolickiej o ile pomnę nie byłem po dziś dzień wcale. Nieprawdą jest jakoby w Czyt. katol. znajdował się kiedykolwiek dywan perski wart. 500 zł., i srebrne lichtarze i krucyfiks wart. 200 zł. — takich drogich rzeczy nigdy w Czytelnia nie było a więc i ukradzione być nie mogły, jak w ogóle nic podobnego nigdy w Czytelnia ukradzionem nie zostało.

c) Nieprawdą jest jakoby pisał listy wymuszające do Malci Fuhrmann, exkochanki Zimy. Prawdą jest natomiast, że o istnieniu jej na świecie, dowiedziałem się dopiero z gazet, w czasie rozprawy Galic. Kasy oszczędności. Prawdą jest dalej, że listy niewiadomej dla mnie treści do Malci Fuhrmann, pisywał i podpisywał jakiś Józef Czajkowski, niewiadomej mi profesji indywiduum, mieszkające podówczas przy ulicy Podlewskiego.

d) Nieprawdą jest, jakoby kiedykolwiek w życiu grał w karty, w domino, w szachy, w bilard, lub choćby w kregle. Prawdą jest natomiast, że absolutnie żadnej gry nieznam. Prawdą jest dalej, że agent policyjny Schlaffenberg aresztował mnie w lutym 1899 r. w Wiedeńskiej kawiarni, nie za grę jednak, ale na rozkaz sądu, który polecił Policji sprowadzenie mnie do odbycia kary aresztu za rozszerzanie antysemitycznych pism agitacyjnych wśród c. k. armii.

Tyle prowizorycznej odpowiedzi potwarcom.

Powie może nie jeden, że na podobne bezsensowne plotki, których żydowską proweniencją już na pierwszy rzut oka poznać można, reagować nie warto i dopiero gdyby ktoś podniósł przeciw mnie zarzut jakiś publicznie, należałoby pociągnąć oszczercę do odpowiedzialności Z anonimowemi plotkami — walczyć przecież nie podobna.

Zapatrywanie takie jest jednak mylne. Przypuśćmy, że na plotki te nie reaguję, za rok — dwa, ludzie o nich zapomną i wszystko idzie swoim trybem. — Za lat 10 jednak, lub 20, przyjdzie jakiemuś żydkowi ochota napisać: Czajkowski jest złodziej i oszust, przed 20 laty ukradł to a to, zrobił to a to. Notabene, zaskarżyłbym go do sądu o oszczerstwo, żyd jednak stawi 10 wiarygodnych świadków, którzy zeznają pod przysięgą, że w roku 1899 czy 1900 chodzili po Lwowie wieści że mój kradł i oszukiwał. — Sędziowie przysięgli, wobec takich zeznań świadków, żyda od oskarżenia uwolnią a tem samem zadokumentują mimo woli że mój złodziej i oszust istotnie!

Tak samo było z Verganim, redaktorem antysemitycznego *Deutsches Volksblatt* we Wiedniu, któremu po kilkunastu latach zarzucono kradzież 200 guldenów z kasy miejskiej w Mühlach, gdzie wówczas był burmistrzem. Zaskarżył on oszczerców do sądu, i przysięgli uwolnili ich.

Tak samo było z postem Ernestem Schneidrem, którego dziś nazywają żydzi bezkarnie „Stampiglienfälscher“ dlatego, że przed 20 laty nie reagował na najgłupszą rozpущoną o nim plotkę.

Oszczerców tego rodzaju, oskarżających o rzekome zbrodnie z przed lat wielu, sądy przysięgłych z reguły uwalniają, gdyż skoro tylko oszczerca taki postawi świadków, że w swoim czasie wieści takie krążyły istotnie, przysięgli rozumują, że kara oszczercy nie można skoro to co „w dobrej wierze“ podał, faktycznie przed laty było bezkarnie rozgłaszane.

A ja, nie chcę na starość — jeśli jej dożyję — uchodzić za złodzieja, nie chcę by po mojej śmierci do mojego nazwiska jaka przyłgnęła plama, i dlatego dziś biorąc na świadectwo 3.000 czytelników „Narodu“, wielkim głosem protestuję przeciw szerzonym o mnie fałszom i wzywam tych którzy je szerzą by stanęli otwarcie z oskarżeniem. Jeśli nie staną sami, nie spoczne pierwej aż ich odkryję i ich psie języki nezwładnię.

Gdzie owych plotek źródło, domyślać się mogę tylko. *Is fecit, cui prodest*. — ten to zrobił komu to przyniosło korzyść. A korzyść z zniesławienia mi i to nader względną, miałiby tylko żydzi, którzy mi serdecznie niecierpią.

Każdy, ktoby zechciał dopomóc mi w walce z niewidzialnym wrogiem, każdy który bodaj domysł jaki ma w tej mierze gdzie się owo zatrute źródło potwarzy znajduje, raczy zgłosić się do mnie pisemnie lub osobiście, a z pewnością dobrej pomoże sprawie. Ewen-

tualną na żądanie dyskrecją, poręczam już tu, na tem miejscu, uroczystem słowem honoru.

Lwów dnia 4. stycznia 1900.

Bohdan Czajkowski.

PROF. DR. AUG. ROHLING.

TALMUDYSTA.

Według francuskiego wydania A. Pontigny'ego z drugiego wydania polskiego na nowo opracowane.

(Ciąg dalszy.)

Jeżeli żyd chce się kiedy z wiernego dotrzymania przysięgi wojskowej, możnaby mu przypomnieć, że o złamaniu tej przysięgi „bałwachwalca“ bardzo łatwo dowiedzieć się może. Wszakże rabini przypominają wogóle że tajnie grzeszyć wolno, wystrzegać się tylko trzeba, aby wiara żydowska, żydowstwo, wobec wypadku splamione nie zostały¹⁾. Albo jak mówią to oni w apostołskim swym tonie, aby święte Imię Boże zniesławionem nie zostało. Istotnie jednak, ma się rzecz tak²⁾: Zniesławienie, zbezczeszczenie Imienia niema miejsca, jeżeli goj nie spostrzeże że żyd kłamie! dalej³⁾, nie jest zniesławieniem Imienia, jeśli n. p. żyd dziedziczącemu gojowi powie kłamliwie: „Dałem twojemu ojcu, a on umarł“ w tym wypadku bowiem goj wiedzieć napełne nie może że żyd kłamie, skoro świadek umarł już.

Następujące nauki wyświecają najlepiej obłudne oszustwa żydów.

Także wobec władcy złożyć można fałszywą przysięgę skoro tenże czegoś takiego żąda, do czego żyd wedle praw żydowskich nie jest obowiązany, należy jednak być przy tem ostrożnym, aby prawdziwego stanu rzeczy nie odkryto, aby Imię Boże nie zostało zniesławionem. Jeśli żyd ukradł, co gojowi, i sąd gojów zobowiązuje go do złożenia przysięgi (że nie ukradł), muszą inni żydzi napierać na niego aby się z gojem pogodził, aby nie wyrzekł fałszywej przysięgi przy której Imię Boże mogłoby być zniesławione (to znaczy gdyby się później o prawdziwym stanie rzeczy dowiedziano.) Jeżeli to jednak nie pomoże, (tj. jeżeli żyd nie chce lub nie może pogodzić się z gojem) i zmuszonym zostanie do złożenia przysięgi, to wolno mu, jeżeli Imię Boże przez to zniesławionem nie zostanie (tj. jeśli się nikt o tem nie dowie) złożyć fałszywą przysięgę, i unieważnić ją w sercu⁴⁾.

Dalej zawiera cały szereg ksiąg żydowskich naukę, aby żyd silnie wierzył iż wszystkie grzechy będą mu w dniu pojednania (Sądny dzień) odpuszczone, nawet najcięższe, a pomiędzy temi i krzywoprzysięstwa, przyczem niema jednak mowy o obowiązku wynagrodzenia szkody⁵⁾. I chrześcijańskie wierzy także w odpuszczenie grzechów, ale wie on przy tem, że bezwzględny warunkiem tego odpuszczenia jest wynagrodzenie szkody i naprawienie zniesławionej cześci bliźniego.

Aby zupełnie dokładnie zcharakteryzować postępowanie żydów przed sądem, dodać można jeszcze, że żydom nie wolno jest świadczyć przeciw innym żydom, i że żyd raczej dwadzieścia krzywoprzysięstw popełnić winien niż narazić jednego żyda na niebezpieczeństwo. Uczą więc⁶⁾ że żyd który da świadectwo na rzecz nieżyda, któreby dla żyda szkodliwym było, podpada wielkiej klątwie.

Na podstawie tych przepisów, pozwolił Chatham Sofer, ojciec zmarłego niedawno krakowskiego rabina i posta do Rady Państwa Schreibera, pewnemu wiedeńskiemu żydowi, którego żona za jego wiedzą kupiła broń skradzioną, przysięgnąć że on broni tej nie kupił, pomyśleć zaś przy tem: bo kupiła ją żona⁷⁾.

O tem zaś uczą specyjalnie: Można i powinno się przysięgać fałszywie, skoro nieżydzi pytają nas, czy w naszych świętych księgach, cokolwiek przeciw nim się znajduje. W tym wypadku, winniśmy przysięgać: „nie“ a to dlatego aby ich nie drażnić i nie niepokoić na wypadek gdyby się cokolwiek dowiedzieli.

Wspomniane tu wypadki dla wyżej wskazanych uczonych chrześcijańskich nie usuwają wątpliwości, tylko wnieśli oni, aby dozwoloną była zwykła przysięga synagogi z strasznymi połączona klątwami gdyż takowa, przeciw człowiekowi trochę wrażliwego umysłu od krzywoprzysięstwa łatwiej powstrzymać może. Ale konsekwentnie maszę sobie jednak powiedzieć: jeżeli bym tę całą budowę nauki o rabinizmie uważał za boską, sądziłbym, iż działam konsekwentnie, co więcej uważałbym się nawet za obowiązane go łamać narzuconą mi przysięgę w duszy. Albowiem kto ma prawo żądać odemnie przysięgi iż dom mój nie jest domem moim? Klątwą obraziłbym Boga, gdybym pozwolił na to! a ponieważ jako rabinista według przykładu Akiby „drugiego Mojżesza“ mogę czynić najobszerniejsze w duchu zastrzeżenia, to przysięgałbym na to, coby odemnie żądano, a myślałbym przeciwnie. Albo gdyby szło o dobro najwyższe, o życie, to mógłbym jako wyznawca talmudu posądzonego o zbrodnię morderstwa nieżyda przysięgać, iż człowiek nie został zabity, a myśleć: „zwierzę jest zabite“. Dla człowieka posiadającego władzę własnego i konsekwentnego sądu, jest to wszystko jedno czy przysięga taka wykonana została uroczystie czy prywatnie.

Niektóre inne punkty poruszyłem tylko powierzchownie, ponieważ to już wystarcza, co powiedziałem. I tak, mają żydzi następującą szczególną modlitwę, którą w sądny dzień odmawiają, która się jednak różni od wspomnianego jeneralnego odpuszczenia. „Wszystkie śluby i zobowiązania“ — opiewa ta modlitwa „kary i przysięgi, które od tego dnia sądnego aż do następującego będziemy ślubowali przysięgali i przyrzekali, niechaj będą rozwiązane, darowane, złamane, nieobowiązujące i nieważne. Nasze śluby niechaj nie będą żadnymi ślubami, a nasze przysięgi żadnymi przysięgami“. Akt ten odbywa się uroczystie w wieczór „długiej nocy“ (w nocy w wigilię sądnego dnia). Przełożony synagogi, któremu dwaj pierwsi z gminy asystują, po poprzednim zaintonowaniu podniesionym głosem przez wszystkich trzech w imię Boga, uroczystego wstępu, odmawia powyższą modlitwę. Prócz tego może żyd każdego czasu iść do rabina lub trzech zwyczajnych mężów, jeżeli wykonał przysięgę, która go niepokoi a ci go uwalniają od takowej¹⁾. Do tego zauważa wiele pism żydowskich, że dwa te zwyczaje odnoszą się do ślubów i przysięg nierozważnie wykonanych i dotyczących się własnej osoby a nie drugich. Chciałbym się chętnie na to zgodzić, ale wielka uroczystość z jaką się w dzień sądny odbywa ta modlitwa, zniewala mię wątpić o prawdziwości tego zeznania. Do tego trzeba jeszcze dodać, iż nawróceni uczeni żydzi twierdzą do dzisiejszego dnia, że uniewinnienie jest próżną wymówką. Nawrócenie się tych mężów (do chrześcijaństwa) nie może przecież być powodem, abyśmy im nie mieli wierzyć, przeciwnie, musimy to uznać jako obowiązek względem społeczeństwa, odkrywać zasady które zaopatrywaniem jego sprzeciwiają się na jego zgubę. Schmidt należy do tych (nawróconych uczonych żydów) i wspomina, że rabini wedle talmudu uwolnić mogą od ślubów nawet samego Boga. Także i Brenz z wielu innymi a nareszcie i głupim (przez żydów) przezwany Drach¹⁰⁾ który jednak był wzniosłego ducha uczonym¹¹⁾ to samo oświadcza.

IX.

Chrześcianaie.¹²⁾

Słowa „poganie, bezbożnicy, obcy“ itd. oznaczają także chrześcijańskie. — *Obtuda rabina Cevi na tym punkcie. — Wielokrotne dowody prawdziwego znaczenia i istotnej doniosłości tych i podobnych przewisk.*

Żydzi zastaniają się zawsze zreczną wymówką, która na tem polega, że twierdzą bezczelnie iż wcale nie o chrześcijańskich jest mowa tam, gdzie się o goimach, akumach, bezbożnikach itd. wyrażają, i że wszelkie prawdziwa zastosowania się żydów do tych ostatnich wobec chrześcijańskich nie mają.

Tak, to prawda że żyd ma prawo dowolnie rozporządzać majątkiem żoną i życiem bezbożników i obcych, ale, mówią żydzi — chrześcijańskie nie wchodzi tu wcale w rachubę, gdyż do tej kategorii oni nie należą.

Także *Archives israelites* oburzają się na tych chrześcijańskich, którzy bez skrępowań odnoszą to do siebie, co powierzchownie tylko „bezbożników“ się tyczy.

Widzieliśmy, że żydowi przysięgać wolno, a nawet przysięgać musi na to, że jego święto księgi nie przeciw nam nie zawierają, aby prawda, chrześcijańskie dla żydów źle nie usposobiła. Wiemy dalej, że żydowi wolno jest zawsze kłamać „dla miłego spokoju“ a z następnego przekonamy się także że przepisy te wiernie są przestrzegane, tak że strony apostołów reformowanego żydostwa, jakoteż fanatyków talmudu.

Ponieważ Jezus z Nazaretu według nauki żydowskiej nie był Bogiem, lecz tylko stworzeniem, tylko człowiekiem, więc też i chrześcijańskie w oczach żydów konieczne są poganiami, czyli bałwochwalcami. Bałwochwalstwo bowiem zasadza się na tem, jeżeli ktoś stworzeniu jakiemu oddaje cześć boską. Jakkolwiek różne formy bałwochwalstwa wedle stopnia moralności także są rozmaite, jedne czystsze od drugich, n. p. staroperskie bałwochwalstwo, mniej szkodliwe od kanaickiego, to przecież niepodobna jest jakakolwiek religii która jakiemuś stworzeniu oddaje cześć boską, inaczej nazywać jak pogańską lub bałwochwalczą. Z tego stanowiska pojmie każdy, że chrześcijańskie są tu rozumieni, jeżeli w księgach żydowskich wogóle, jak w ustępach dotąd przytoczonych jest mowa o goimach tj. o poganach, jakoteż że nadanie chrześcijańskim przezwiska identycznego z pogańskimi i dawno już nie istniejącymi narodami, według ducha żydowskiej nauki, całkiem jest uzasadnione. Tak też opowiadają o starym rabinie Cevi, iż chciał wzmówić w chrześcijańskie że wyraz „goj“ nie jest przezwiskiem (hańbiącym), nie mogąc istotnej zbieżności prawdy, że żydzi chrześcijańskie oddawna i ciągle „goimami“ itd. nazywają. Owo usiłowanie tego rabina usunięto w krótko tem, iż do pierwszego lepszego żyda przemawiano wyrazem „goj.“ Ale żyd to zrozumiał i wyprosił sobie z największym oburzeniem tę nazwę.

Uwagi godną jest także i ta okoliczność iż najnowsze wydanie talmudu w Warszawie (w r. 1863 ff), wyrazu „goj“ starego wydania unika i innym zastępuje.

Słowo „akum“, oznacza nie tylko „narody nieżydowskie“, ale służy ono specyjalnie jako nazwa chrześcijańskie, powiedziano bowiem¹³⁾ „kiedy żyd modli się i spotkał akuma który krzyż trzyma w ręce, i żyd przyszedł na to miejsce w modlitwie gdzie trzeba zgiąć się (do ukłonu), nie wolno mu ugiąć się, nawet wówczas gdy myśl jego ku Bogu była skierowaną.

Akum z krzyżem w ręce — to widocznie chrześcijańskie.

Orzeł Majmonides oświadcza z otwartością nic do życzenia nie pozostawiającą, że między chrześcijańskimi a bałwochwalcami żadnej niema różnicy. Pisze on mianowicie¹⁴⁾: I wiedz, że ten naród Nazarejczyków, którzy w ślad za Jezusem błądzą, jakkolwiek ich dogmaty są różne, to przecież wszyscy są słu-

gami bałwanów, i tak się z nimi obchodzić należy jak się obchodzi z poganami.

„Gój“, oznacza również chrześcijańskie, żydzi bowiem którzy się teraz chrzcić dają (chodzi tu widocznie o prawdziwe nawrócenia, widzieliśmy, bowiem że i nne nawrócenia są dozwolone), mieszają się z gojami i c takim żydzie, mówić nie można: „żyj w pokoju“, gdyż jest prawem zepchnąć go w jamę¹⁵⁾.

Min, Minim (kacierz) oznacza również chrześcijańskie. Kiedy bowiem niegdys Ben Dama ukaszony został przez węza i pewien chrześcijańskie w imię swojego Pana Jezusa chciał go uleczyć, rabin Ismael do tego nie dopuścił, gdyż nie wolno jest kazać się leczyć Minom¹⁶⁾.

Ze chrześcijańskie należą do Minim wypływa także z tego co następuje¹⁷⁾: Akiba, pewnego razu gorzką czuł skruchę z powodu że cieszył się z trafnej uwagi pewnego chrześcijańskie. Ta uciecha bowiem, była już zbliżeniem się do Minuth (kacerstwa) chrześcijańskiego.

Bywają także chrześcijańskie nazywani Nochrim (obcy) Rabin Jakób zwany pod nazwiskiem Rabbenu Tam, żył w 12. wieku we Francji i jak nas żydowskie informują źródła zebrał on za pomocą lichwy, wielki majątek. Twierdził on że wolno jest pozyczać obcom na lichwę, a ponieważ Francuzi którzy byli chrześcijańskimi, odnosi się wyraz jego „nochrim“ do ostatnich¹⁸⁾.

(c. d. u.)

¹⁾ Tr. chag. 16; Tr. Kidd. 40; Jad. chas. 4. 11 f. 31. 1. i inn. ²⁾ Raszi do Tr. Baba k. 131. 1. — ³⁾ Tamże do Tr. Baba k. 113. 2. — ⁴⁾ Sz. a. l. d. 239. 1. Haga. — ⁵⁾ Midr. tehil do Ps. 15. f. 13. 2; Jalk. Szim. (Psalmy) f. 94. 4. n. 665; Jalk. chad. f. 121. 1. 3. n. 1. 11; Kad. hak. 43. 4; Seph. chas. f. 8. 4. n. 20, i inne. ⁶⁾ Tr. Baba k. 113. 2. — ⁷⁾ Prof. Ronling „Kwestya żydowska“ S. 66. ⁸⁾ Machser Praga 1., 63. 1. — ⁹⁾ Szulehan aruch J. d. 228. 1. — ¹⁰⁾ S Rosenthal, Convertitenbilder (obrazy nawróconych) 3, 1. — ¹¹⁾ Letre 2. e d' un rabbin ect. p. 82 sp. Paris 1827. — ¹²⁾ To co powyżej o bliźnim wypowiedziano, wykazuje dostatecznie, że zasady żydowskie względem nieżydów, stosują się także i do chrześcijańskie. Rozdział niniejszy, służy tu tylko dla potwierdzenia. ¹³⁾ Szulchan. Or. 113. 8. — ¹⁴⁾ Do Tr. Aboda s. 7. 8. 3. — ¹⁵⁾ S. S. 108 — ¹⁶⁾ Tr. Ab s. 27. 2. — ¹⁷⁾ Tamże 17. 1. — ¹⁸⁾ Seder hadd. 157; Tr. Baba m. 70. 2. Tos —

Od Redakcyi.

Dzięki zmienionym wewnętrznym warunkom wydawnictwa, pismo nasze wychodzić będzie od teraz regularnie. Redakcyja robi wszystko co do niej należy, naodwrot natomiast i Wy Czytelnicy przyłóżcie rękę do naszego dzieła, gdyż bez tej pomocy, pomimo najszczerzejszych chęci nie nie zrobimy.

Przysyłajcie więc nam korespondencje i rozszerzajcie nasze pismo w kółku Waszych znajomych. Gdyby tak połowa bodaj dotychczasowych naszych abonentów zechciała po jednym nowym dostarczyć nam prenumeratorem, byłoby naszego pisma byłby zabezpieczony. Prosimy Was przeto, poagituje w tym kierunku między znajomymi. A także załadajcie by kasyno którego jesteście członkiem, prenumerowało „Naród“. W naszych kasynach, kawiarniach, cukierniach, restauracjach, żydowsko liberalnych gazet pełno, i dla antysemitckiego więc tygodnika znaleźć się tam powinno miejsce. — A od Was to zależy.

NADESŁANE.

ORYGINALNY

angielski porter

poleca

Izydor Nowożeniuk

handel korzenny, ul. Kopernika l. 4.

(vis a vis apteki Wgo Mikolascha).

